

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษากาการวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์การส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ ในด้าน โครงสร้าง ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์

ประชากรประกอบด้วย หัวหน้าพยาบาลกลุ่มงานศัลยกรรม หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 และพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 จำนวน 13 คน กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 1) ผู้ป่วยสูงอายุที่มารับการผ่าตัดช่องท้องจำนวน 19 คน 2) ผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดช่องท้อง จำนวน 10 คน 3) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 ประกอบด้วย ศัลยแพทย์จำนวน 5 คน วิสัญญีพยาบาลจำนวน 5 คน และพยาบาลห้องผ่าตัด จำนวน 5 คน ในเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แนวคำถามในการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสังเกตการปฏิบัติการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดของบุคลากรสุขภาพ 3) แบบสังเกตการปฏิบัติตัวหลังการผ่าตัดช่องท้องของผู้ป่วยสูงอายุ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุและผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุและ 5) แบบบันทึกการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัด การเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัด จำนวน วันนอนใน โรงพยาบาลใน ระยะหลังการผ่าตัด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาและการจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านโครงสร้าง โรงพยาบาลยังไม่มึนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้อง ไม่มีพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยสูงอายุ ไม่มีแนวปฏิบัติทางคลินิกในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้อง ไม่มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้ป่วย

สูงอายุและจำนวนพยาบาลยังไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ

2. ด้านกระบวนการ ทีมบุคลากรสุขภาพมีการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุแต่ไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง

3. ด้านผลลัพธ์ ภาวะแทรกซ้อนที่พบในกลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาการอึดแน่นท้อง 12 ราย ภาวะสับสนหลังการผ่าตัด 4 ราย แผลอักเสบติดเชื้อ 3 ราย ปอดอักเสบ 2 ราย และการติดเชื้อในกระแสเลือด 1 ราย ส่วนจำนวนวันนอนโรงพยาบาลหลังการผ่าตัดอยู่ระหว่าง 2 ถึง 33 วัน มีค่าเฉลี่ย 9.58 วัน

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงด้านโครงสร้าง กระบวนการ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1 โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหา ตามกรอบแนวคิดการดูแลคุณภาพของการบริการด้านสุขภาพของ โคนาบีเดียน (Donabedian, 2003) ซึ่งให้ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาคุณภาพการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ ดังนี้

ด้านโครงสร้าง

1. ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพิจารณาโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ
2. มีการจัดการผู้ป่วยรายกรณี (case manager) ในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุ
3. มีการจัดสรรอัตรากำลังของบุคลากรสุขภาพให้เพียงพอต่อการดูแลและส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ

ด้านกระบวนการ

1. พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ
2. จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรสุขภาพในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ
3. พัฒนารูปแบบการสอน การให้ความรู้แก่ผู้ป่วยสูงอายุ และญาติผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุ รวมทั้งพัฒนาสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้ป่วยสูงอายุเข้าใจง่าย สามารถปฏิบัติตามการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดได้ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้อง

ด้านผลลัพธ์

1. มีการประเมินผลลัพธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุ และศึกษาผลของการนำแนวปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังการผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยสูงอายุไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ